

POSTANOWIENIE

Dnia 8 października 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Halina Kiryło (przewodniczący)

SSN Zbigniew Myszka (sprawozdawca)

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z powództwa P. S.

przeciwko "R. N." Spółce Akcyjnej

o odszkodowanie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 8 października 2010 r.,

zażalenia powoda na postanowienie Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i

Ubezpieczeń Społecznych [...]

z dnia 14 kwietnia 2010 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 14 kwietnia 2010 r. Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych odrzucił skargę kasacyjną powoda P. S. od wyroku tego Sądu z dnia 1 grudnia 2009 r., wydanego po rozpoznaniu apelacji pozwanej „R. N.” Spółki Akcyjnej od wyroku Sądu Rejonowego - Wydziału Pracy z dnia 31 lipca 2009 r., którym zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji w punkcie zasądzającym od pozwanej na rzecz powoda kwoty 7.000 zł z tytułu niezgodnego z prawem rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia i oddalił powództwo.

W uzasadnieniu wydanego postanowienia Sąd Okręgowy uznał, że sprawa, w której wniesiono skargę kasacyjną, nie należy do kategorii spraw, w których

dopuszczalne jest wniesienie takiego środka zaskarżenia niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia. Pełnomocnik skarżącego powoda wskazał jedynie na wartość przedmiotu sporu, podczas gdy już wartość przedmiotu apelacyjnego zaskarżenia wynosiła 7.000 zł. Mając na uwadze, że zgodnie z art. 398² § 1 k.p.c. - skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż dziesięć tysięcy zł, Sąd Okręgowy skargę odrzucił na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c.

W zażaleniu na to postanowienie powód zarzucił naruszenie art. 398² § 1 k.p.c. przez przyjęcie, że skarga dotyczyła spraw majątkowych, a ponadto naruszenie art. 379 ust. 5 k.p.c. przez „całkowity brak ustosunkowania się do zarzutu stanowiącego drugą podstawę skargi kasacyjnej”. Twierdził, że w skardze kasacyjnej wskazano, że powód wystąpił z powództwem o ustalenie, że „okoliczności podane w uzasadnieniu rozwiązania stosunku pracy są nieprawdziwe i brak było podstaw do rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia”. Takie kwalifikowanie sprawy potwierdzał fakt, że powód nie składał apelacji, mimo że nie uzyskał „żadnej satysfakcji finansowej”. Zdaniem wnoszącego zażalenie, uznanie przez orzecznictwo majątkowego charakteru spraw dotyczących nawiązania, ustalania, przekształcania, rozwiązania, czy przywrócenia do pracy „wyklucza całkowicie możliwość dochodzenia roszczeń, związanych z rozwiązaniem stosunku pracy ze skutkiem natychmiastowym, szczególnie przez pracowników z krótkim stażem pracy”. Odmowa prawa do skargi kasacyjnej w sprawie będącej przedmiotem zażalenia oznaczałaby „złamanie zasady dwu instancyjności”, ponieważ wyrok wydany po rozpoznaniu apelacji strony pozwanej „był całkowicie nowym, stwarzającym dla powoda nową sytuację faktyczną i prawną. Gdyby przyjąć, że od takiego wyroku nie ma drogi odwoławczej oznaczałoby to, że powodowi nie przysługiwał żaden środek do wzruszenia wyroku.” Ponadto - zdaniem wnoszącego zażalenie - Sąd w postanowieniu o odrzuceniu skargi kasacyjnej powinien wypowiedzieć się na temat wszystkich zarzutów skargi, szczególnie tych, które mogą skutkować nieważnością postępowania. W konsekwencji wnoszący zażalenie domagał się uchylenia zaskarżonego postanowienia i przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest bezzasadne. W rozpoznawanej sprawie Sąd pierwszej instancji zasądził odszkodowanie z tytułu niezgodnego z prawem rozwiązania umowy o pracę, a powód nie zaskarżył apelacją tego orzeczenia i nie domagał się wydania wyroku reformatoryjnego przez przywrócenie go do pracy na poprzednich warunkach. W konsekwencji przedmiotem sprawy w postępowaniu apelacyjnym był wyrok odszkodowawczy w zasądzonej przez Sąd pierwszej instancji kwocie pieniężnej. Wartość przedmiotu zaskarżenia wyroku Sądu pierwszej instancji, który zaskarżył apelacją wyłącznie pozwany pracodawcę, stanowiła zasądzona kwota odszkodowania, stosownie do art. 368 § 2 KPC w związku z art. 19 § 1 KPC i art. 393¹⁹ k.p.c.. Apelujący pracodawca wskazał wartość przedmiotu apelacyjnego zaskarżenia w kwocie 7.000 zł. Przedmiotem procedury apelacyjnej Sądu drugiej instancji było zatem orzeczenie odszkodowawcze Sądu pierwszej instancji, który zasądził odszkodowawcze świadczenie pieniężne w rozumieniu art. 19 § 1 k.p.c. (w wymienionej kwocie apelacyjnego zaskarżenia - 7.000 zł). Konsekwentnie przedmiotem kasacyjnego zaskarżenia mogło być orzeczenie Sądu drugiej instancji wyrokującego co do takiego przedmiotu i wartości zasądzonych roszczenia odszkodowawczego, a nie wartość przedmiotu sporu w sprawie o rozwiązanie umowy o pracę wyliczona według art. 23¹ k.p.c., tj. suma wynagrodzenia za okres jednego roku. Zbieżny z tym stanowiskiem pogląd Sąd Najwyższy sformułował już w uchwale z dnia 6 grudnia 2001 r., III ZP 28/01 (OSNAPiUS 2002 nr 15, poz. 35), przyjmując, że w sprawie o zasądzenie odszkodowania z tytułu bezprawnego rozwiązania umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony bez wypowiedzenia na podstawie art. 52 k.p. wartość przedmiotu sporu stanowi podana kwota pieniężna (art. 19 § 1 k.p.c.), a nie suma wynagrodzenia za pracę za okres jednego roku (art. 23¹ k.p.c.). Wartość przedmiotu zaskarżenia stanowi zasądzona kwota pieniężna (art. 19 § 1 k.p.c.), albo podana przez skarżącego wartość innego prawa majątkowego, o którym rozstrzygnął sąd w zaskarżonym wyroku. Skoro Sąd drugiej instancji orzekł jedynie co do przedmiotu i kwoty zasądzonych przez Sąd pierwszej instancji roszczenia odszkodowawczego, to nie wyrokował co do przedmiotu i wartości zaskarżenia wyliczonej stosownie do art. 23¹ KPC w zakresie, w jakim przepis ten reguluje sposób oznaczenia wartości

przedmiotu sporu w sprawach o majątkowe roszczenie niepieniężne pracownika, dotyczące rozwiązania stosunku pracy, tj. w sprawie o przywrócenie do pracy na poprzednich warunkach, z którego to roszczenia powód zrezygnował, nie składając apelacji od wyroku Sądu pierwszej instancji zasądzającego wyłącznie odszkodowanie.

Bezzasadny i nieracjonalny był zarzut zażalenia, że odrzucenie skargi kasacyjnej ze względu na jej przedmiotową niedopuszczalność (niesięgającą kwoty dziesięciu tysięcy złotych wartość przedmiotu kasacyjnego zaskarżenia) stanowiło „złamanie zasady dwu instancyjności” w okolicznościach wyczerpania postępowania i wyrokowania przez Sądy obu instancji, w których powód nie był pozbawiony możliwości obrony swych praw w sposób kwalifikowany jako zupełny lub całkowity (art. 379 pkt 5 k.p.c.). Ponadto nawet niekorzystny wyrok reformatoryjny Sądu drugiej instancji dla powoda, który nie zaskarżył apelacją wyroku Sądu pierwszej instancji, nie oznacza, że Sąd drugiej instancji wyrokował jako sąd pierwszej instancji, ponieważ Sąd odwoławczy (w rozpoznanej sprawie - Sąd Okręgowy), który rozpoznał apelację od wyroku Sądu pierwszej instancji, nigdy nie jest sądem pierwszej instancji. Natomiast od prawomocnego wyroku wydanego przez sąd drugiej instancji przysługuje wyłącznie szczególny środek zaskarżenia, jakim jest skarga kasacyjna, która wszakże musi być dopuszczalna wedle norm i wymagań prawa procesowego. Odrzucając niedopuszczalną skargę kasacyjną Sąd drugiej instancji nie miał obowiązku ani nawet procesowych możliwości dokonywania merytorycznej oceny („wypowiedzenia się na temat wszystkich zarzutów”) procesowo niedopuszczalnej skargi kasacyjnej, ponieważ merytoryczna ocena zarzutów skargi kasacyjnej jest możliwa (dokonuje się) wyłącznie w dopuszczalnym postępowaniu kasacyjnym, a nie w postępowaniu zażaleniowym na postanowienie o odrzuceniu przedmiotowo niedopuszczalnej skargi kasacyjnej.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.